

Diarienummer: 0092/16

Handläggare: Peter Berggren
Tel: 031 368 54 56
E-post: peter.berggren@gshab.goteborg.se

Återrapportering handlingsplan 2016 års ägardialog Business Region Göteborg AB – Öka nyföretagandet

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

1. Anteckna rapporterna från Business Region Göteborg AB i enlighet med beslutad handlingsplan
2. Överlämna ärendet till kommunstyrelsen

Sammanfattning

Styrelserna i Göteborgs Stadshus AB (nedan Göteborgs Stadshus) och Business Region Göteborg AB (nedan BRG) genomförde i oktober 2016 en ägardialog. I handlingsplanen från ägardialogen erhöll BRG ett antal uppdrag. Vid BRGs styrelsemöte 24 april 2017 beslutades att återrapportera uppdraget kring ”Öka nyföretagandet”.

I BRGs återrapportering beskrivs att nyföretagandet i Göteborgregionen ökat med ca 20 % sedan 2009, beräknat i antal nystartade företag per 1000 innevånare. Med utgångspunkt på Göteborgs Stad och fokus från 2011 kan man dock se att nyföretagandet i praktiken ökat med 0 %. I jämförelse med Stockholms Stad så ser man ett liknande utfall sedan 2011, i stor utsträckning baserat på en god konjunktur under hela denna period. Kontinuerligt startas dock mellan 40-50 % fler företag, per tusen innevånare, varje år i Stockholm jämfört med Göteborg. Malmö har under samma period minskat sitt nyföretagande något, och ligger nu i paritet med Göteborg.

I den analys som BRG gör beskrivs ett antal av de operativa insatser som genomförts de senaste åren. Speciellt lyfts BrewHouse samt de två Business Centers fram. I övrigt beskrivs en del av de mindre finansiella insatser som genomförts för att stötta redan framgångsrika större initiativ med andra aktörer som huvudmän, t ex Ung Företagsamhet.

Rapporten saknar effektanalys av redan genomförda insatser, strategisk beskrivning av nuläget eller ambition kring en framtida målbild och roll för BRG och Göteborg Stad kring nyföretagande.

Göteborgs Stadshus gör bedömningen att rapporten inte utgör ett relevant underlag för det fortsatta arbetet, utan förväntar sig ett utvecklat material rapporterat innan 2017 års ägardialog.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte få några ytterligare ekonomiska konsekvenser.

Olika perspektiv

Ärendet bedöms inte få några effekter inom barnperspektivet, jämställdhetsperspektivet, mångfaldsperspektivet, miljöperspektivet respektive omvärldsperspektivet.

Bakgrund

Av ”Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag” framgår att Göteborgs Stadshus ska genomföra ägardialog med moderbolagen och de interna bolagen minst en gång per år. Göteborgs Stadshus ska också genomföra ägardialog med BoPlats Göteborg AB och de regionala bolagen, i nära samverkan med övriga ägare.

Ägardialogen ska ta sin utgångspunkt i möten där styrelse möter styrelse i syfte att stärka och tydliggöra den politiska styrningen av bolagen. I uppdraget att företräda ägaren ligger också att vid behov tydliggöra ägarens mål med verksamheten och att stödja bolagen i genomförandet.

Efter genomförd ägardialog fastställer Göteborgs Stadshus en handlingsplan utifrån vad som framkommit under dialogen. Av handlingsplanen framgår vilka aktiviteter som ägardialogen gett upphov till och vilken återrapportering som förväntas ske.

Ärendet

Styrelsen i Göteborgs Stadshus genomförde den 24 oktober 2016 en ägardialog med styrelsen för BRG. Under dialogen diskuterades ett antal frågor av strategisk karaktär.

Med anledning av diskussionen beslutade Göteborgs Stadshus att i handlingsplanen efter ägardialogen uppdra åt BRG att återkomma till Göteborgs Stadshus med bland annat en genomlysning av hur man arbetar med att utveckla nyföretagandet, detta med ett särskilt fokus på unga entreprenörer.

Styrelsen i BRG beslutade på styrelsemötet 24 april 2017 om återrapportering av denna frågeställning, vilken återfinns i ärendets bilaga.

Utveckla nyföretagandet

Nyföretagande är viktigt ur många aspekter, i synnerhet i en stad med tillväxtambitioner. Göteborgs Stad har ambitionen att vidareutveckla en infrastruktur som stimulerar företagande och jobb i hela staden.

I rapporten visar BRGs analyser att nyföretagandet följer samma tendens som övriga storstäder, en något vikande eller plan tillväxt. Det som sticker ut är att Stockholm kontinuerligt, år för år, ser 40-50 % högre andel nystartade företag per 1000 innevånare.

Rapporten beskriver några av de större initiativ som BRG driver för att stimulera nyföretagande, särskild beskriver man de två Business Centers som drivs, i synnerhet Angered och dess operativa fokus. Framåt beskriver man även det Entreprenörskvarter som kommer att invigas i Gamlestaden i september.

I sin samordnande roll pågår även bland annat en kontinuerlig samverkan med GRs övriga kommuner samt samordning kring nyföretagandefrågor med VGR.

Utöver detta beskrivs de initiativ som stötts på olika sätt, bland annat BrewHouse samt rådgivning via www.onestopfutureshop.se. Särskilt beskrivs även på vilka sätt BRG finansiellt stöttar olika större initiativ med fokus på ung företagsamhet, till exempel Ung Företagsamhet och Framtidsfrön.

Dock saknar rapporten en effektanalys av genomförda insatser, en strategisk beskrivning av nuläget samt vilken ambition, och framtida målbild, Göteborgs Stad har kring nyföretagande.

Göteborgs Stadshus synpunkter

Göteborgs Stadshus gör bedömningen att rapporten inte utgör ett relevant underlag för det fortsatta arbetet, utan förväntar sig ett utvecklat material rapporterat innan 2017 års ägardialog.

Expedieras

1. Kommunstyrelsen
2. Business Region Göteborg AB

Bilagor

1. Styrelsehandling Business Region Göteborg AB 24 april 2017
- Öka nyföretagandet

BUSINESS REGION GÖTEBORG

Göteborg 2017-04-16

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärendet: "Handlingsplan från ägardialog med Göteborgs Stadshus AB 2016-10-24" – BRG ska visa hur man arbetar med att utveckla nyföretagandet i Göteborgsregionen, och över tid därmed nå en starkare position i Sverige. Speciellt fokus i informationen skall ges på utvecklingsarbetet att stötta unga entreprenörer.

Förutom vad som framgår av bilagda tjänsteutlåtande skall följande speciellt noteras. Nyföretagandet har i Göteborgsregionen tydligt ökat och gått en i en ny fas sedan 2009 med en ökning av nyföretagandet om ca 20%. Detta ligger under ökningstakten i Stockholmsregionen men betydligt över Malmöregionen och för första gången på länge har Göteborgsregionen en högre etableringsfrekvens än Malmöregionen. Flera av kommunerna i Göteborgsregionen ligger högt bland landets kommuner (T ex Göteborg och Kungälv). Flera nya och privata initiativ har tillkommit under de sista åren bl. a "G21 Lab".

Det skall också noteras att BRG under de sista åren öppnat Business Center i Biskopsgården och nu startar upp "Entreprenörskaps kvarteret".

Förslag till beslut:

Styrelsen föreslås besluta

Att: godkänna bifogat tjänsteutlåtande och därefter skicka över ärendet såsom information till Göteborgs Stadshus AB och därmed är den del av handlingsplanen såsom fullföljd och avslutad.

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson

VD

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Rapportering till
Stadshus AB
2017-04-12

Företagsutveckling/Nyförstagande & entreprenörskap
Susanne Robertsson
Telefon 031-367 6104

Avrapportering hur BRG arbetar med att utveckla nyförstagandet i Göteborgsregionen och över tid därmed når en starkare position i Sverige med speciellt fokus på utvecklingsarbetet att stötta unga entreprenörer

Attityd kring entreprenörskap

Enligt rapporten Global Entrepreneurship Monitor (GEM) publicerad 2016 fortsätter den nedåtgående trenden för det riktigt unga företaget dvs företag som inte är äldre än 3 månader. Färre individer har tagit stegen in i ett företagande vilket kan spegla en fortsatt osäkerhet kring framtida förutsättningar för entreprenörskap i Sverige.

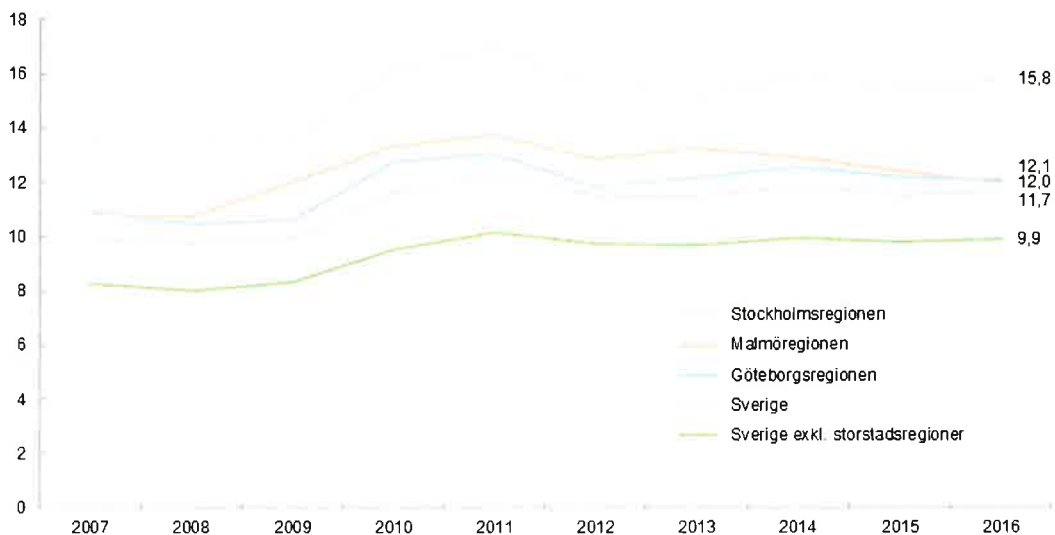
Andelen av den vuxna befolkningen i Sverige som säger sig ha för avsikt att starta företag inom en treårsperiod har 2015 sjunkit till 2010 års nivå.

Statistik över nystartade företag i Sverige 2016 visar en etableringsfrekvens (antal nystartade företag per 1000 invånare i åldersgruppen 16-64) på 11,7 för hela riket en ökning från föregående års 11,5. I Göteborgsregionen går etableringsfrekvensen ner från 12,2 till 12,1. Antal nystartade företag i Göteborgsregionen 2016 var 7 703 och är något högre jämfört med antal nystartade företag 2015 som då var 7 673.

I Stockholmsregionen har etableringsfrekvensen ökat från 15,4 till 15,8.

Grafen nedan visar utvecklingen av etableringsfrekvensen för åren 2007-2016.

Nystartade företag per
1 000 invånare 16-64 år

I BRG arbetar vi på olika nivåer för att bidra till ett ökat nyförstagande.

Operativa insatser i egen regi:

Vi anordnar starta eget-kurser om sju kurstillfällen som kan avropas av samtliga BRG- kommuner. Vi har under 2016 utvecklat en workshopserie om fyra tillfällen, F365 som vänder sig till nystartade företag som behöver få fart på sitt företag. En första pilot genomfördes i Alingsås i början av 2017 och fick ett mycket positivt utfall och vi förbereder nu för en bredare lansering av workshopserien att erbjudas i de 13 kommunerna som BRG verkar i.

BRG Erbjuder vägledning/rådgivning och seminarier vid våra två Business Centers (BC).

BC Nordost har funnits i nuvarande lokaler i Angered sedan 2008. Sedan dess har vi jobbat aktivt för att underlätta för de som vill starta eget. Angered är en växande stadsdel med högre arbetslöshet än genomsnitt. För många som bor här är just nyföretagandet en väg till arbete och egen försörjning.

Målgrupp: Blivande och befintliga företagare i olika faser/ inom alla branscher. Området- hela Gbg regionen – fokus Nordost

Leverans

Vår huvudsakliga leverans är kostnadsfri rådgivning och vägledning, samt utvecklande seminarier och workshops. Vi är en mötesplats för alla som vill testa sina affärsidéer, få svar på sina frågor inom nyföretagandet, skaffa ny kunskap och inspiration. Lokal lotsfunktion - Vi lotsar till rätt aktör. Genom samarbetet med andra skapar vi tillsammans ännu bättre förutsättningar för ökat entreprenörskap.

Aktiviteter

Vi anordnar regelbundet olika seminarier och workshops för de som ska starta eget företag, allt ifrån bokföring och moms till hur man hittar sina kunder och använder sociala medier i marknadsföringen. Att man samtidigt träffar andra i samma situation och skapar nya kontakter är en bonus.

Framgångsfaktorer

- Den lokala närvaron
- Hög tillgänglighet (lokal i centrum)
- Personlig kontakt
- Erfarenhet i arbetet med målgrupp
- Brett nätverk och samarbete

Särskilda satsningar unga

En viktig målgrupp för oss är ungdomar och vi har därför samarbete med bl.a. Angered's Gymnasieskolan och UF lärarna. Vi har under perioden 2016-17 startat och testat nya aktiviteter som riktar sig mot den gruppen -bland annat genomfört olika inspirationsworkshops där ungdomarna själva arbetat aktivt med entreprenörskap och idéutveckling enligt beskrivning nedan.

Workshop: Egen anställning och sommarjobb

Syfte: Aktivera eleverna så att de kan skapa sina egna sommarjobb samt lära sig entreprenöriellt förhållningssätt.

Målgrupp: Samhälls-klassen och ekonomi-eleverna där tankearbetet är i full gång inför hösten, när de skall starta UF-företag.

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Metod: Strukturerad workshop med inspiration och inläring. Uppdelad i tre delområden med följande tema:

- Hur formulera ett erbjudande
- Marknadsföring och doing business.
- Fakturering och uppföljning

Dessutom har vi genomfört två föreläsningar om entreprenörskap för unga somalier med titel Kan jag så kan du.

Syfte: Inspirera och visa vilka möjligheter finns inom entreprenörskap och nyföretagande samt ge praktisk information.

Målgrupp: unga somaliska tjejer och killar

Metod: Inspirations föreläsning – varvat med praktisk kunskap.

Framtida planer

För många unga entreprenörer väcks intresset för företagande på gymnasiet, när de får chansen att driva ett UF-företag. Därför kommer vi även i fortsättningen att samarbeta med gymnasieskolan, stötta eleverna, inspirera och uppmuntra till entreprenörskap. Vi kommer också rikta oss till andra ungdomsgrupper och göra särskilda insatser för att sprida kunskaper om entreprenörskap, bl.a. unga somalier.

BC Vårvåderstorget är idag centrum för ERUF-projektet One Stop Future Shop (OSFS). Projektet drivs av SDF Västra Hisingen i samverkan med övriga stadsdelar på Hisingen samt BRG med flera.

Målgrupp: Unga, kvinnor och utrikes födda

Leverans: Kostnadsfri rådgivning och vägledning, samt utvecklande seminarier och workshops. Vi är en mötesplats för alla som vill testa sina affärsidéer, få svar på sina frågor inom nyföretagandet, skaffa ny kunskap och inspiration. Flera av insatserna sker på andra språk än svenska, framförallt då persiska, arabiska, engelska och somaliska.

Särskilda insatser kopplat till målgruppen unga 18-30 år

Vi söker upp verksamheter som har unga som målgrupp, informerar om projektet för att kunna hitta samarbete. Vilka behov har dom och vad kan vi komma in och erbjuda utifrån detta? Vi har olika samarbeten med verksamheter/utbildningar som har Unga som målgrupp i de aktiviteter vi erbjuder till unga idag.

Dialog med Ung Företagsamhet(UF) och Lindholmens gymnasium för att identifiera behov kopplat till entreprenörskap. Exempel på aktiviteter där unga deltar är "pitcha din idé" och planering pågår för en failure festival. Vi har samarbete med t ex Kuggen Lindholmen angående GBG Tech och skall träffa studentföreningar och andra unga föreningar inom kort på Kuggen för att informera om OneStopFutureShop. Till hösten kommer projektet lägga ytterligare fokus på målgruppen unga. Vi vill rikta vårt erbjudande bredare och rätt utifrån målgruppens behov.

Mer finns att läsa www.onestopfutureshop.se

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Entreprenörskvarteret

Under hösten kommer vi inviga ett entreprenörskvarter i Gamlestaden. En mötesplats för de som bär på en idé och vill starta företag. Här kommer flera av stadens nyföretagaraktörer förlägga sina aktiviteter riktade till målgruppen och även fysiskt finnas på plats med företagsrådgivare. En dörr in i syfte att underlätta för den blivande entreprenören att hitta rätt stöd. BRG har nu tecknat hyreskontrakt och lokalen kommer kunna tas i bruk i slutet av sommaren.

Aktörssamverkan

BRG anordnar aktörsmöten sex gånger per år i syfte att aktörerna dels ska få ökad kunskap om varandras erbjudande för att slussa entreprenören till rätt stöd och dels kunna hitta samverkan mellan varandra. I jubileumssatsningen det entreprenöriella Göteborg är målgruppen unga ett särskilt fokusområde. Det innebär att vi samverkar särskilt med Framtidsfrön och Ung Företagsamhet för att nå ut i grundskola och gymnasier med metoder och verktyg för ett entreprenöriellt lärande.

GR-samverkan

I dagsläget pågår framtagning av en nyföretagarstrategi i samverkan med näringslivschefer i de 13 kommunerna. BRG har avsatt resurs för att intensifiera samverkan vad gäller nyföretagandet. Vi kommer genomföra enskilda möten med respektive kommuns näringslivschef för att kartlägga vilka förutsättningar som finns i kommunerna vad gäller stöd till nyföretagande. Efter kartläggning kommer vi ta fram handlingsplaner för att nå ett högre nyföretagande. Utifrån behov kommer olika erbjudande att paketeras och samordnas av BRG. Här kommer vi att utgå från entreprenörskvarterets erbjudande och aktörer.

Övergripande samordning

VGR ser just nu över förutsättningarna för samordning av nyföretagarinsatser i regionen. Tanken är att skapa en grundfinansiering som möjliggör att samtliga kommuner kan erbjuda en basrådgivning. BRG är en aktiv part i nationella diskussioner om en samordningsmodell som skulle kunna ge effektivare och mer transparent ekosystem som stöttar nyföretagandet. Starta eget-dagarna kommer from hösten förläggas i entreprenörskvarteret.

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Nedan uppställning över BRGs egna verksamheter kopplat till Nyföretagande & entreprenörskap.

BRGs bidrag till andras verksamhet

Framtidsfrön

BRG har bidragit med ekonomiskt stöd med 70 tkr under 2016 och 2017. Vvd är vice ordförande i den nationella föreningen. Verksamheten har en omsättning på 6,3 Mkr där Skolverket är den i särklass största finansiären, de går in med 5 mkr sedan 2016 och de har även beviljat samma summa för 2017. Framtidsfrön har kontor i Göteborg, Linköping, Karlstad och Stockholm. De har två och halv tjänst här i väst. Målgruppen är grundskolan. Framtidsfrön erbjuder utbildning i entreprenörskap, Processutbildning för en mer entreprenöriell skola och förskola, Inspirationsmaterial – utbildning för att komma igång. Framtidsfrön har utvecklat material som skolpersonal kan använda i sin undervisning för att kunna få mer entreprenöriellt lärande som också finns i skollagen. Material som skolorna kan använda är "Drömprojektet", "Företagsorientering", "Hands on", "Make a difference" och "Tidsresan". Framtidsfrön erbjuder också skolevents så som Elevradio, Forma din framtid och Innovationsdag. Mer finns att läsa på www.framtidsfron.se

Ung Företagsamhet

BRG finansierar UF i Göteborgs kommun med 360 tkr per år. Övriga kommuner i Göteborgsregionen finansierar UF som utgår från en modell som UF tagit fram och som bygger på antalet elever i respektive kommun. Mölndal 60 000, Härryda 45 000, Lerum 45 000 (ej bekräftat för 2017), Partille 45 000 (ej bekräftat för 2017), Kungälv 45 000 (ej bekräftat för 2017), Stenungsund 30 000, Ale 30 000 (ej bekräftat för 2017), Tjörn 15 000, Lilla Edet 15 000, Öckerö 15 000.

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation och är en del av den globala organisationen Junior Achievement. Sedan 1980 har de utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen UF-företagande. Sedan 2010 arbetar de även på grundskolan.

Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap.

Ung Företagsamhet har tre läromedel för grundskolan *Vårt samhälle*, *Se möjligheterna* och *Min framtid och ekonomi* samt utbildningen *UF-företagande* på gymnasiet. Dessutom finns ett alumni nätverk bestående av före detta UF-företagare.

De erbjuder läromedel, lärarhandledningar, fortbildning, bedömningsstöd, möjligheter till stipendier, utbyte med andra länder och inspiration för lärare, elever och skolledare.

De finns över hela Sverige, från norr till söder, genom ett nationellt kansli och 24 regionala föreningar. De har över 100 engagerade medarbetare till hjälp för elever och lärare, och organisationen har en bred kompetens inom entreprenörskap. Organisationen stöds av offentliga medel och det privata näringslivet.

UF-företagande i Göteborgsregionen

Läsåret 2015/2016 startade 2 345 gymnasieelever 651 UF-företag i regionen. Detta innebär en genomslagskraft (andel elever av en årskull som driver UF-företag) på 28 % av aktuell årskull (jfr riket 27 %, Stockholmsregionen 21 % och Skåne 20 %). Göteborgsregionen är enda regionen i landet som ökat genomslagskraften av UF-företagande varje läsår de senaste elva läsåren.

	Antal UF-företagare fördelat på elevens hemkommun		
	2013/14	2014/15	2015/16
Ale kommun	78	70	73
Härryda kommun	73	116	105
Kungälv kommun	95	88	123
Lerums kommun	91	131	114
Lilla Edets kommun	12	15	23
Mölnads stad	88	112	118
Partille kommun	94	133	135
Stenungsunds kommun	31	93	57
Tjörns kommun	21	51	20
Öckerö kommun	27	33	35
Göteborgs stad	1 062	1 198	1 315
Övriga kommuner	212	220	227
Totalt Göteborgsregionen	1 884	2 260	2 345

Sahlgrenska Science Park

BRG är en av delägarna i Sahlgrenska Science Park 20 % och finansierar verksamheten med 1 miljon kronor per år. VD i BRG är styrelseledamot i SSP's styrelse. SSP driver en inkubator som vänder sig till nystartade företag inom Life Science där de erbjuder kunskap om affärsutveckling.

BrewHouse

BRG finansierar BrewHouse (nedan kallad BH) med 2,1 mkr (varav 1,2 mkr är hyreskostnader till HIGAB för Arenan.) Verksamhetschefen är anställd på BRG och ordförande är Vvd på BRG i både förening och AB. BH är källan inom kreativa näringar med fokus på musik. Här får tankar, idéer och människor möjlighet att växa till något större.

Ett av BH främsta uppdrag är att främja hållbar tillväxt och sysselsättning inom de kulturella och kreativa näringarna, KKN. Vårt viktigaste verktyg i dessa tillväxtprocesser är Brewhouse Inkubator. Den vänder sig till idégivare och företagare som ges möjligheter att utveckla, omvandla och förädla sina idéer och drömmar till hållbara och lönsamma affärer.

I BH uppdrag ingår att verka som katalysator för talanger inom musik, konst och andra kreativa näringar. De identifierar, lyfter och utvecklar talanger till att bli framgångsrika inom sin genre. Inom talangutvecklingen drivs bland annat Brewhouse Big Band och har funnits sedan 2008 och som vann SM guld 2017. BrewHouse Award är hela Sveriges idé och innovationstävling. Alla vinnande affärsidéer erbjuds plats i inkubatorn och del i affärsutvecklingsprogrammet Speed.

BH har event- och konferenslokaler som passar alla tillfällen. Skapa otaliga arrangemang med en kreativ inramning. Förutom spetskompetens inom olika kulturella och kreativa genrer, finns även en mängd utrustning och anpassade lokaler som rent praktiskt kan göra drömeventet möjligt.

På BH bubblar det av liv och rörelse och här finns både fasta och tillfälliga hyresgäster. Vad behöver kunden? En kontorsplats till företaget, en studiolokal, ett mötesrum eller bara någonstans att repetera med bandet? BH utbud av lokaler att hyra är både stort och flexibelt. Det finns över 90 verksamma företag i lokalerna.

Den publika verksamheten i BH har tagit emot 60 000 personer under 2016 där 60 procent är under 25 år. BH treåriga EU-projekt som bland annat skall främja sociala innovationer och socialt företagande samt skapa nya möjligheter för nyanlända kreatörer att komma in i rätt kontext genom BH olika nätverk har fallit väl ut, i samverkan med NAV.

- Inkubatorn har haft närmare 65 projekt (62% kvinnor) (38% utländsk bakgrund) under 2016.
- 140 inlämnade bidrag i tävlingen BrewhouseAward. Vinnarna erbjuds plats i Inkubatorn och i affärsutvecklingsprogrammet Speed.
- 6 internationella och 12 nationella studiebesök under året.